مهندس سدی هشدار می‌دهد ورود حجم زیاد رسوب به مخزن ظرفیت ذخیره آب را ۱۵ درصد کاهش داده است

هشدار درباره افزایش رسوب در سدهای کوچک و متوسط بدون لایروبی علمی و مدیریت حوضه آبریز، عمر مفید مخازن را کاهش می‌دهد

مهندس کامران سرابی‌نژاد، مدیر پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، روز دوشنبه ۱۲ مهر ۱۴۰۴ در نشستی با خبرنگاران گفت ورود رسوب به مخازن سدهای کوچک و متوسط کشور در سال آبی گذشته به حدود ۱۵ درصد ظرفیت ذخیره آب این سدها آسیب زده است. به گفته وی، بسیاری از سدهای ساخته‌شده در دهه‌های گذشته بدون مطالعه دقیق حوضه آبریز و بدون برنامه لایروبی دوره‌ای ساخته شده‌اند و اکنون با مشکل جدی کاهش حجم مفید روبه‌رو هستند.

سرابی‌نژاد گفت میانگین رسوب‌گذاری در سدهای مورد بررسی پژوهشکده به ۱۸ میلیون مترمکعب در سال رسیده است که نزدیک به ۴۰ درصد آن در فاصله کمتر از ۱۰ سال پس از بهره‌برداری از سد رخ داده است. وی افزود که برخی سدها در مناطق کوهستانی با شیب تند و پوشش گیاهی ضعیف، در کمتر از ۵ سال نیمی از حجم مفید خود را از دست داده‌اند و این روند اگر ادامه یابد، برخی از این سدها در آینده نزدیک قابلیت بهره‌برداری خود را از دست خواهند داد.

مهندس سرابی‌نژاد پیشنهاد کرد که برای هر سد بزرگ و متوسط یک برنامه پایش رسوب و لایروبی علمی تدوین شود و هزینه این برنامه‌ها در قالب طرح‌های حفاظت خاک و آبخیزداری تأمین شود. به گفته او، هزینه لایروبی علمی و مدیریت حوضه آبریز معمولاً کمتر از ۳۰ درصد هزینه ساخت سد است و در صورت اجرای به‌موقع، می‌تواند عمر مخزن را چند برابر افزایش دهد.

در پایان نشست، قرار است دستورالعمل پایش رسوب سدهای کوچک و متوسط ظرف سه ماه آینده منتشر شود و پژوهشکده آمادگی دارد تا به درخواست سازمان آب منطقه‌ای، کارشناسان خود را برای ارزیابی سدهای پرخطر اعزام کند. این دستورالعمل قرار است در دی ماه به کارگاه آموزشی کارشناسان سدهای سراسر کشور ارائه شود.

مهندس سدی هشدار می‌دهد رسوب در مخازن سدهای کوچک و متوسط